

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Abhandlungen bey der Jubelfeyer der Carlsruher Fürstenschule wegen ihrer vor 200 Jahren 1586 zu Durlach geschehenen Stiftung

De Virgilii Georgicis praefatus...

Durlaci, 1786

"Verum haec Virgilio, quae non ea mente a nobis dicta sunt [...]"

[urn:nbn:de:bsz:31-100637](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-100637)

Heronis amore Hellespontum tranantis et fluctibus obruti:

*Quid iuuenis, magnum cui versat in ossibus ignem
Durus amor? Nempe abruptis turbata procellis,
Cæca nocte natat serus freta; quem super ingens
Porta tonat cæli et scopulis illisa reclamant
Æquora, nec miseri possunt reuocare parentes,
Nec moritura super crudeli funere virgo.*

Georg. III, 258 — 263.

quos versus quis leget, quin et infelicis pueri acerbissimam sortem lugeat, et poetæ in excitandis affectibus artem summam miretur?

VERUM hæc de VIRGILIO, quæ non ea mente a nobis dicta sunt, tanquam nouum quidquam ad illustrandum ipsum proferri a nobis posse post tot virorum doctorum de eo labores existimarem, sed vt frequens lectio poetæ optimi, quem patrem venustatis ac elegantiae merito prior ætas iudicauit, omnibus, qui quidem non plane abhorrent a Musis, nostra quoque opera commendaretur. Restat nunc, vt huius præfationis nostræ paucis rationem reddamus.

VIDELICET Gymnasi illustris, quod Carolsruhæ nunc floret, anno sæculi decimi sexti sexto et octogesimo ERNESTI FRIDERICI Marchionis auspiciis Durlaci instaurati memoria sæcularis hoc ipso anno primum celebrabitur, quod, quo minus priori iam sæculo id fieret, impedimento fuit belli gallici furor, quo tum sic oppressa erat patria, nihil vt magis impium cogitari Musis nostris potuisset,

potuisset, si lugentibus omnibus vllam lætiores vocem eã solæ misissent. Nunc demum bona fide, tanto alacrius, quanto magis ex merito, religione sua se soluunt. Ecquid enim non ciuium modo, sed exterorum quoque iudicio deesse possit felicitati nostræ, saluo ac superflite CAROLO FRIDERICO, qui, quicquid mente optima et ingenio summo instructus princeps præstare suis potest, cumulatiflime cum in bonos atque bona omnia, tum in hoc quoque Gymnasium nostrum contulit? Sed dignas tanto principe laudes optime futura ætas rependet. Nos interim hoc vno meliorem posterorum nostrorum conditionem esse patiamur, vt, quibus videre CAROLUM FRIDERICUM et in hac luce beatissimi sæculi viuere non contigit, virtutes tamen eius, quod nobis datum non est, sine vlla suspitione adulationis, plenissimo atque pulcherrimo persequi elogio possint.

NEQUE vero parcius nobis aut cum exceptione vlla fortuna indulfit, quæ CAROLO FRIDERICO dignissimum tanto patre filium dedit CAROLUM LUDOUICUM, principem optimum, quem communis patriæ res florentes vigentesque feruaturum olim, (quod vt quam ferifsime fiat, quæ summa est, ipsius pietas optabit) non speramus quidem nos iam, sed post tot animi optimi et ad præclarissima quæque tendentis specimina confidimus profus et plenissime nobis persuademus.

HIS vero sub principibus, vt cuiuslibet bonæ rei, sic litterarum quoque amantissimis, quid mirum, si, qui priori tempore hebetes ac torpentes otio videbamus, nec quidquam vnde aut gloria nobis aut decus patriæ pararetur, proferebamus, nunc quidem lacertos mouere atque vt ingenio nostro et aliqua eruditionis fama censer

coepimus? Habet nimirum hoc exemplum principum, vt ad imitationem sui ceteros omnes fortissime trahat, vt neque sub ignauo principe litterarum amor ac studium augeri, nec CAROLO FRIDERICO, Marci Antonini æmulo regnante, locus vllus esse desidiæ possit.

SED inter alia plurima, quæ Musis nostris contigerunt, iure meritoque primum hoc putamus, quod illarum curam ac tutelam gerit vir natalium et muneris splendore minus etiam quam ingenio, probitate, doctrina eximius AUGUSTUS IOANNES DE HAHN, optimo principi a consiliis intimis, idemque regiminis ac senatus ecclesiastici præses, cuius dignum sempiterna memoria nomen nisi ab interitu vindicare olim, in tot tantisque eius de nobis meritis, pro virili parte studeamus, ingrati et torpentis animi iure summo infimulemur. De me certe illud adfirmo ac publice hoc loco profiteor, me, si quidem natura sic tulerit, vt iuuenis grauissimo annis meritisque seni superstes sim, nulla iam suspicione adulationis, tum demum effecturum, vt, quanto viro frui datum nobis fuerit, et ipse videar intelligere et futuræ simul ætati, quantum infirmitas mea valebit, testatum faciam. Nunc tacita potius reuerentia, quam laudibus ambiguis virtutes eius celebrari conuenit.

NEQUE vero tacere hoc loco fas puto in partem curæ vocatos CAROL. GUILIELM. LUDOV. FRIDERICUM DE DRAIS, sereniss. principi a consiliis aulæ ac regiminis, ill. Gymnasii ephorum, virum eruditionis copia non minus quam elegantia ingenii illustrem ac ipsum quoque charum Musis, et IOANNEM LEONH. WALZ, supremum aulæ concionatorem, ill. Gymnasii ephorum, de re litteraria patria per multorum annorum decursum maximum in

modum meritum, rectoremque Gymnafii, IOAN. CHRIST. SACHS, ferenfis. principi a confiliis facris, hiftoriæ patriæ notiffimum auctorem, qui hoc ipfo tempore collati fibi ante quinquaginta annos in hoc Gymnafio nostro profitendi litteras muneris memoria tanto iuftius gaudet, quo maiore cum fructu ac laude omnium inter nos verfaus est.

Hoc fere ftatu rerum celebrandam Vobis, Ciues! annunciamus Gymnafii noftri academici fæcularem memoriam, quo officio vt quam religiofiffime fungi videamur, hac potiffimum ratione confequuturos nos putauimus, fi huius rei id fere tempus eligeremus, quo ante LVIII. annos in falutem patriæ ac humani generis decus natus est patriæ pater, CAROLUS FRIDERICUS, cuius quidem iucundiffimi temporis tanto magis nobis facienda est hoc loco mentio, quod fe præfente id fieri modetiffimus principum interdixit. Præter nummos, in hanc rem proxime excudendos, fcribendasque ab iis, qui litterarum ftudia inter nos profitentur, commentationes, vno volumine edendas, die XXI. Nouembris in palatio principis folennia erunt fequentia:

- I. *Concionem habebit* IOAN. LEONH. WALZ, quam *hymnus Ambrofanus* excipiet.
- II. *De fcribenda hiftoria germanicæ rationibus* IPSE, vt professor eloquentiæ, verba faciam fermone patrio; tum *Guftaui Adolphi, Suecorum regis, Germania fuperiori fæculo liberatoris, memoriam* repetet latine IAC. FRID. WAGNER, *Woeffingenfis*; dein *de cultu ac foletia huius ætatis noftre* oratione germanica commentabitur IOAN. GEORG. BOECKH, *Carolsruhenfis*.

III. Ephori ill. Gymnafii haud ita pridem demandatum fibi munus auspicaturus CAR. GUIL. LUDOV. FRID. DE DRAIS iuventutem studiosam ad rite capeffenda litterarum studia excitabit. CAROLUS HENRICUS WALTHER, *Dürrensis*, de voluptate, qua magiftri iuuentutis fruuntur, dicit fimulque rectori ill. Gymnafii annum Iubilæum gratulabitur. De animi bonitate ager IOAN. FRID. WERNER, *Rufsheimensis*.

CUI instituto nostro vt fauere dignentur principes clementiffimi, ceterique omnes, qui humaniores Mufas colunt, quemadmodum quidem exposit huius diei folennitas, interefse frequentes velint, quibus decet quemque, formulis rogamus.

